

JAUNAIS CĒLS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDien, 16. APRĪLIS
1988. g.
№ 16 (51)

Cena 2 kap.

VISI UZ TALKU!

Šodien — komunistiskā darba svētki: Vissavienības sestdienas talka, veitīta Vladimira Iļjiča Lenina 118. dzimšanas dienai. Visā mūsu republīkā tika atbalstīta Rīgas ražošanas apvienības «Dzintars», Daugavpils pievadķēžu rūpnīcas, Rojas zivju konservu fabrikas, Liepājas galantērijas kombināta, Baltijas dzelzceļa Rīgas nodajās, Rīgas rūpniču celtniecības tresta, Jaunkēmeru sanatorijas un mūsu kolhozagrofirmas darba kolektīvu apņemšanās Vissavienības leninisko sestdienas talku sākot 16. aprīli. Tam pievienojusies arī daudzi citi kolektīvi. Šo iniciatīvu akcepēja Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas birojs.

Atbalstīta iniciatīva arī tajā plāksnē, ka talkā piedalās pilnīgi visi kolektīvi, tiek sasniegts visaugsztakais darba ražīgums, ražošanas uzdevumi veikti ar ietaupītajiem materiāliem un enerģētiskajiem resursiem. Nopelnītos līdzekļus ieskaņīsim divpadsmītās piecgades fonda — šodien mūsu agrofirmas kolektīvos jānopelnīs vissavienības leninisko sestdienas talku sākot 16. aprīli. Tam pievienojusies arī daudzi citi kolektīvi. Šo iniciatīvu akcepēja Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas birojs.

Gatavojojoties šim svarīgajam pasākumam, agrofirmas valde, ražošanas apakšvienību vadības, partijas komitejei un sabiedriskās organizācijas veic nepieciešamos pasākumus organizatoriskajā un politiskajā darbā, lai viss norītu saskaņā ar plāniem un grafikiem, lai strādājošie būtu apgādāti ar nepieciešamajiem materiāliem, varētu laikā ierasties savās vietās. Lai darbs būtu arī tiem, kuri ieradīsies papildus. Piemēram, lielu gatavību palīdzēt izteikuši mūsu vidusskolas skolotāji un audzēknī, kuri savus pakalpojumus sniegs celtniekiem, kolhoza laudīm. Talkā kolhozniekiem sašķirot kartupeļus, veikt citus pirmssējas darbus ieradušies rūpniecu strādnieki.

Komunistiskā darba svētki ir skaista tradīcija visā mūsu zemē no ziemēju līdz dienvidu un no austrumu līdz rietumu robežām, visur šodien valda darba spars, pacilātība, pavasarīgas enerģijas uzbangojums. Lai tas sīt jo augstu vilni, lai šī talka dod katram daļībniekam spēkus uz visu gadu saglabāt augstu energijas potenciālu.

Pēc ražīga darba, kā vienmēr, būs pelnīts gandarījums par veikumu.

VISI UZ LENINISO KOMUNISTISO SESTDIEŅAS TALKU!

22. aprīlis — Vladimira Iļjiča Lenina dzimšanas diena. Skats uz Sarkanu laukumu un V. I. Lenina Mauzoleju Maskavā.

Mūsu jaunā lasītāja Vladimira Agafonova foto.

palielinās darba slodze. Tā strauji pieauga ar sējas dienām, kad uz ceļiem izbraukus graudu pievedēju mašīnu vadītāji, tie, kuri piedalās tehnisko apkārļu dienestā, un citi.

Šoferu kolektīvā apspriestīs uzdevumi jaujā celiņā: darba ražīguma paužīstāšanas ceļi un metodes, cīņas pasifirināšana par disciplīnētību, augstu darba kultūru, avāriju un cīņu negādījumu izskaidrību, kā šoferus ieinteresēt racionāli izmanto transportu, strādāt, lai tas būtu pilnīgi un efektīvi noslogots. Pieaugot autotransporta parka izmantošanas koeficientam, šoferu darba ražīgumam, celsies arī viņu atlagojums.

Apspriedē izskaitīti citi jautājumi, risinot pāreju uz pilnu saimniecisko aprēķinu.

ANATOLIJS SABANSKIS,
plānu un ekonomiskās nodajās priekšnieks.

vienā no vairākās vokiju mājām līdzās nupat uzceltais tirdzniecības centra ēkal, kurā pašlaik norīt iekšējās apdares darbi, lai īstrāk varētu sākt uzstādīt iekārtu.

Jaujā firmas veikalā kolhoznieki iegādājas cīfi, konfektes «Gotiņas», dažādu šķirņu desas un gaļas pusiabrikātus, citus vieglos rāzojumus, arī ziedus, ko audzē firmas siltumnīcās.

Šajā veikalā var nopirkt produktus, ko rāzo kolhozagrofirma «Uzvara» Bauskas rajona, un tie jau guvuši mūsi pircēju piekrīšanu. To skaitā ir arī iedienītie «Mūsas», «Lācīšas» un citu augļu un ogu dzērienu pulveri oriģinālā fasējumā, sausās garšvielu piedevas zivju zupām, gaļas un citiem ēdiņiem.

Riebiņos jau paguvuši novērtēt jauno veikalu, pēc darba te pastāvīgi daudz apmeklētāju.

JURIS KAUSA.

Mūsu agrofirma iecerējusi atvērt vairākus veikalus, tājā skaitā arī rajona centrā, Daugavpili. Protams, ka nelielam veikalipam, kur firmas laudis varētu iegādāties gan savu, gan citu rāzojumus, jābūt arī cīfumā centrā. Tāds atvērts pirmajā stāvā

ATVĒRTS FIRMAS VEIKALS

Mūsu agrofirma iecerējusi atvērt vairākus veikalus, tājā skaitā arī rajona centrā, Daugavpili. Protams, ka nelielam veikalipam, kur firmas laudis varētu iegādāties gan savu, gan citu rāzojumus, jābūt arī cīfumā centrā. Tāds atvērts pirmajā stāvā

Kāds sakars Līvāniem — Rēzeknei — Roma? Zina tie, kas 7. aprīlī gribeja un varēja piedalīties republikas Mākslinieku savienības valdes priekšsēdētājas Latvijas PSR Tautas mākslinieces Džemmas Skulmes darbu izstādes atklāšanā Līvānu eksperimentālajā koka konstrukcijā rūpničā. Džemma Skulme pastāstīja, ka šī gada aprīlī viņas gleznu izstādes darbosies vienlaikus trīs pilsētās — Līvānos, Rēzeknē un Romā.

Būt mākslas mecenātam kapitāla pasaulē ir ekonomiski izdevīgi. No angļu valodas folkotājā D. Tomasa grāmatā «Finansu pasaules dūzi», piemēram, uzzinām, kā tāpa slavenais Gugenheima muzejs Nujorkā.

Gugenheimi ir visā Amerikā pazīstama lielkapitālistu dinastija, kas savu lielo kapitālu Joti izdevīgi ieguldīja mākslas darbu kolekcionešanā. Kā zināms, tāiem mākslas darbiem nedraud inflācijas briesmas: gadiem ejot, to vērtība vēl pieauga.

Par to, ka arī pie mums māksla — tajā ieguldītas domas, eksperimenta, riska, jūtu enerģija un skaistums — ir nezūdošs kapitāls, izstādes atklājot, runāja gan Džemma Skulme, gan mūsu Mākslinieku savienības

vēl ciešāk saliedēties, lai dīrošāk un stingrāk risinātu atbildīgos uzdevumus.

Pie rajona, tajā skaitā arī mūsu kolhozagrofirmas problēmām pakāvējās Latvijas Kompartijas rajona komitejas pirmās sekretārs Viktors Solovjovs. Viņš atzīmēja, ka mūsu firmai daudz jāpavei ciema un cīfu objektu apbūvē, sava ieguldījums jādod arī rajona centrā labiekārtošānā, ka rajona saimniecību uzdevums ir panākt tādu stāvokli, lai ar savām izejvielām varētu pilnībā apgādāt firmas uzņēmumu jaudas. Piemēram, rāzot tik piena, cik vajaga pārstrādāt siera rūpničā, tas ir — divas reizes vairāk, nekā tagad.

Svinīgajā sanāksmē sveikti ar lieplisko darba uzvaru kolhoza un uzņēmumu pirmsrindniekus bija ieraudījumi, kuros jāaizropt spēku piešķiršanas punkti, pateicās par firmas darba augsto novērtējumu. Ar pateicības vārdiem partijai un valdībai par atzinību uzstājās kolhoza galvenā zootehnīce Irēna Norākārķe, siera rūpničas arodustības aktīviste Janīna Paunīna, viņas savu kolēktīvu vārda paziņoja, ka augstais apbalvojums spārno nākamajām, vēl audzīgākam darbam, kas palīdzēs

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

Sapulcējušies zālē, kolhoza un laukumsaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumu laudīm ar gandarījumu domām atskatās uz veikumu 1987. gadā, kad darbs ieguvīs tik atzinīgu novērtējumu — par uzvaru Vissavienības sociālistiskajā sacensībā piešķirts PSKP Centrālās Komitejas, PSRS Ministru Padomes, Vissavienības arodbiedrību centrālās padomes un VLKJS Centrālās Komitejas ceļojošais Sarkanais karogs. Lai to pasniegtu, kolhozagrofirmas kultūras nama uzpostajā zālē ieradās Latvijas PSR Valsts agrorūpniecības komitejas priekšsēdētājs Viktors Krotovs. Pirms tikties ar kolhoza un rūpniču laudīm, R. Baškevics jau iepazinies ar agrofirmas rūpniecības uzņēmumiem, svarīgākajiem saimniecības ražošanas objektu, un viņa uzruna, posniedzot augsto

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

valdības apbalvojumu, ir lietīšķa un konkrēta. Ciemīš atgādina par neatliekamajiem turpmākajiem uzdevumiem, lai godam attaisnotu atzinību, nostiprinātu sasniegto un virzītos tālāk. Mūsu saimniecības un uzņēmumu uzdevumi ir identiski ar republikas un visas valsts agrorūpniecībā kompleksa uzdevumiem, tos nosaka pārkātojumi, kas tiek išteņoti, demokratizācijas pastiprināšanā, kooperatīvās kustības attīstībā.

Visa kolektīva vārdā kolhozagrofirmas ģenerāldirektors Rūmualds Kavinskis īsumā raksturoja stāvokli, ka firmai izdevies sasniegt vēl pavisam īsaījā pastāvēšanas periodā, un pakavējās pie galvenajiem virzieniem, kuros jāaizropt spēku piešķiršanas punkti, pateicās par firmas darba augsto novērtējumu. Ar pateicības vārdiem partijai un valdībai par atzinību uzstājās kolhoza galvenā zootehnīce Irēna Norākārķe, siera rūpničas arodustības aktīviste Janīna Paunīna, viņas savu kolēktīvu vārda paziņoja, ka augstais apbalvojums spārno nākamajām, vēl audzīgākam darbam, kas palīdzēs

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

savu kolēktīvu vārda paziņoja, ka augstais apbalvojums spārno nākamajām, vēl audzīgākam darbam, kas palīdzēs

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

valdības apbalvojumu, ir lietīšķa un konkrēta. Ciemīš atgādina par neatliekamajiem turpmākajiem uzdevumiem, tos nosaka pārkātojumi, kas tiek išteņoti, demokratizācijas pastiprināšanā, kooperatīvās kustības attīstībā.

Visa kolektīva vārdā kolhozagrofirmas ģenerāldirektors Rūmualds Kavinskis īsumā raksturoja stāvokli, ka firmai izdevies sasniegt vēl pavisam īsaījā pastāvēšanas periodā, un pakavējās pie galvenajiem virzieniem, kuros jāaizropt spēku piešķiršanas punkti, pateicās par firmas darba augsto novērtējumu. Ar pateicības vārdiem partijai un valdībai par atzinību uzstājās kolhoza galvenā zootehnīce Irēna Norākārķe, siera rūpničas arodustības aktīviste Janīna Paunīna, viņas savu kolēktīvu vārda paziņoja, ka augstais apbalvojums spārno nākamajām, vēl audzīgākam darbam, kas palīdzēs

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

valdības apbalvojumu, ir lietīšķa un konkrēta. Ciemīš atgādina par neatliekamajiem turpmākajiem uzdevumiem, tos nosaka pārkātojumi, kas tiek išteņoti, demokratizācijas pastiprināšanā, kooperatīvās kustības attīstībā.

Visa kolektīva vārdā kolhoza galvenā zootehnīce Irēna Norākārķe, siera rūpničas arodustības aktīviste Janīna Paunīna, viņas savu kolēktīvu vārda paziņoja, ka augstais apbalvojums spārno nākamajām, vēl audzīgākam darbam, kas palīdzēs

Atzīnībai — pienācīgu atbildi

Pat lāgā vairs nevar atcerēties dienu, kad Jānis Tučs pirmo reizi devās uz lauku ar traktoru — tik sen tas bijis. Savu mehanizatora darba dzīvi viņš iešaka vēl tajos laikos, kad traktori bija vien tikai mašīnu un traktoru stacijas — MTS. Nu jau arī gandrīz divi gadu desmiti, kopš viņš strādā kolhozā «Krasnij Oktjabrj». Visu laiku bijis un palicis uzticīgs kāpurķēdniekiem. Tagad otrs gads, kopš skaitās pensija. Bet kā lai sēd mājās, ja mehanizatora darbs tik daudzi «iesēdies» sirdi? Un viņš

nepēj atteikties just rokās stūres svirās un ar savām kermenē porām izbaudīt mašīnas vibrēšanu, kad iedarbināts spēcīgais motors.

— Pats esmu pensija — un traktors arī, — mehanizators plati smaida, ar cieņu un mīlestību uzlūkodams buldozeru DT-74, ar kuru tagad strādā gan fermās, savācot kaudzēs kūtsmēslus, gan arī citos darbos. Viņam nodotā mašīna kapitāli izremontēta un kopā ar mehanizatoru centīgi veic darbus, kuros abus norīko.

Kā izskatāmies republikā

Piena cukuru bez mūsu agrofirmas siera rūpniecības ražo vēl arī Valmieras piena kombināts. Mūsu sieročava 1987. gadā izgatavoja 863 tonnas šī produkta, bet valmieriesi — 202 tonnas.

29,6 procentus vājiņiem un paņiņu izmantojam pārstrādei uz vietas, nedaudz pārtikas rūpniecībā, šajā rādītājā cīti pienīpniecības uzņēmumi republikā mums ir labu tiesu priekšā. Toties mūsu piena pārstrādes uzņēmums visvairāk savāc un izmanto suliņu — 98,9 procentus, kas ir augstākais rādītājs cītu uzņēmumu skaitumā.

Pagājušā gadā ievērojami pār-

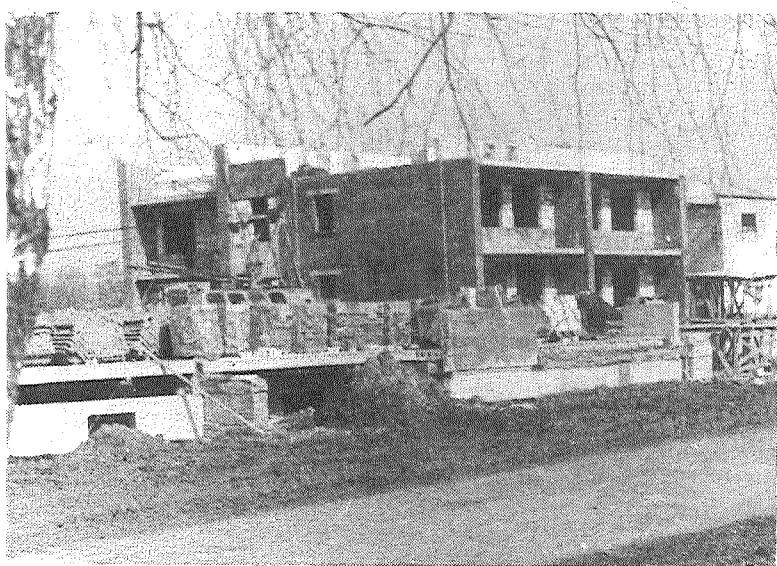
sniegts republikas konditorejas uzņēmumu attīstības tempu pieaugums — mūsu konfekšu «Gotiņa» cehs sasniedz 184,6 procentu līmeni. Izgatavots par 72 tonnām saldās produkcijas vairāk, nekā bija ieplānots, kopā 192 tonnas.

Sauso cieti republikā ražo četri uzņēmumi — mēs, apvienība «Latvijas balzāms», Alojas rūpniecība un Virbu padomju saimniecība. Mūsu kolhozagrofirmas cietes rūpniecība ar pārīn saražoto cietes daudzumu pārspēj visus šos uzņēmumus, kopā devusi vairāk par septyto daļu no visā republikā iegūtā cietes daudzuma.

BŪVLAUKUMOS

Bērnu dārzs

Viesnīca un dzīvojamais nams

Kā visā zemē, tā arī mūsu kolectīvā intensīvi gatavojamies partijas 19. konferencei, tai veltīsim savus darba sasniegumus. Lasiņi vēlas ziņāt, kad notikušas un ko lēmūšas astoņpadsmiti iepriekšējās.

19. konference notiks šā gada jūnijā, ne tikai komunisti, bet arī visi padomju cilvēki no tās gaidā daudz.

Pirmā KSDSP konference notika 1905. gada decembrī Tammerforsā, piedalījās un ar referātiem uzstājās V. I. Ļeņins, cīti. **Otro konferenci**, kas notika 1906. gadā novembrī turpat Tammerforsā, saucu arī par «pirmo Viskrieviju», kurā apsprieda II Valsts Domes vēlēšanu kampaņas organizēšanu, gatavošanos partijas kongresam un citus jautājumus.

V. I. Ļeņins runāja arī trešajā konferencē («otrajā Viskrievijā»), kurā partija izstrādāja savu platformu attiecībā pret III Domes vēlēšanām, apsprieda attiecības ar citām partijām. Šī konference notika 1907. gada jūlijā Kotkā. Sociāldemokrātu frakcijas taktikai (referēja V. I. Ļeņins) Valsts Domē bija veltīta ceturta konference, kas tā paša gada novembrī notika Helsingforsā.

Piekta Viskrievijas konference saņāca 1908. gada decembrī Parīzē, tās dienas kārtībā bija KSDSP CK, Poļu Sociāldemokrātiskās partijas CK un Bunda CK pārskati, cīti jautājumi.

Sestā (Prāgas) konference notika

Ir dažādi trušu turēšanas veidi. Viens no tiem — audzēšana āra apstākjos, kad dzīvnieki visu gadu atrodas zem klajās debess vai nojumē. Trušus mitina ārā individuālos sprostos. Tas norūda viņu organismu un nostiprina veselību, uzlabo kažociņa kvalitāti.

Pieaugušus trušus tur visdažādāk veida sprostos. To gatavošanai izmanto ražošanas pārpaliķumus, finieri, kastes. Sprosta apjomīšanai noder šķiferis, jumta pape. Jārāugās, lai sienas un jumts būtu vienlaikus, bez spraugām.

Sprostus labāk taisīt blokos pa divi vai četri, jo tā ietaupās materiālu un vieta. Ērtākas pieklūšanas labadītos nostiprina uz 70-80 centimetru augstiem koka statniem.

Turot dzīvniekus visu gadu svaigā gaisā, ziemā sprosta stieplu pinumu durvis aizklāj ar salmu pītniem. Ziemas atnešanās laikā trušus ievieto siltākās telpās (šķūnos, parasti vairokās stāvos).

Pieaugušos dzīvniekus ērti turēt sprostos ar pastāvīgu ligzdas nodalījumu, kuru var uzaistīt ieleikamu. Tā ir koka vai finiera kaste bez jumta, tās garums — 50 centimetri, platums — 35-40, augstums — 25 centimetri.

Vienvietīga sprosta garums — 110-130 centimetri, platums — 65, priekšējās sienas augstums — 70, aizmugurējās — 55 centimetri.

Cetrdesmit pieci centimetru attālumā no sanu sienas sprostā izveido starpsieni ar eju (25x25 centimetri), kas atdala ligzdu no ēdināšanas nodalījuma. Ligzdas nodalījumam taisa vienlaidu dēlu durtīnas, bet ēdināšanas nodalījumam — no stieplu pinuma. Pie priekšējās sienas vēl piešiprina ēdinātavu ar jumtiņu, kuru iekšpusē no sprosta atdala ar stieplēm vai metāla stieplu pinumu, kam ir 3,5x3,5 centimetri lielas acis.

Jumta slīpumam jābūt uz aizmuguri. Grīdas taisa režģotās vai ar līstītēm. Var izmantot metāla stieplu pinumu ar 17x17 vai 20x20 milimetru lielām acīm. To var aizvietot koka restītes 20 milimetru platumā, kuras

PARTIJAS KONFERENCES

pēc ilgāka laika — 1912. gada janvārī Prāgā. Bija viena no visplašākajām — apspriesti 15 dažādi jautājumi, tajā skaitā par likvidatorismu un cīti.

1917. gada aprīlī Pēterburgā notika septīta (aprīla) konference, tās darba kārtībā bija 12 jautājumi. Levīrojama ar to, ka tajā V. I. Ļeņins attīstīja un pamatoja savas slavenās Aprīla tēzes.

Sākot ar KK(b)P astoto Viskrievijas konferenci, visas notikušas Maskavā, šī sanāca 1919. gada decembrī, apsprienda CK politisko un organizatorisko referātu, starptautisko stāvokli un darbu jauno partijas biedru vidū.

Devītā (1920. gada septembris) apspriests stāvoklis Polijā, CK organizatoriskais pārskats un Kominternes II kongresa darbs, desmitā — (1921. gada maijs) — pārtikas nodoklis un kooperācijas jautājumi, finansu reforma un Kominternes III kongress, vienpadsmītā — (1921. gada decembris) — partijas kārtējie uzdevumi saimniecības atjaunošanā. Šī bija pirmā konference, kurā nepiedalījās Vladimirs Iljičs, kurš pastāvīgi uzstājās ar vissvarīgāko jautājumu iztāzījumu.

Dīvpadsmītā KK(b)P konference, kas notika 1922. gada augustā, apskatīja tādus jautājumus, kā arodbiedrības

un kooperācijas, pretpadomju partijas un kustības, Kominternes IV kongress. Trīspadsmītā konference (1924. gada janvāris) bija veltīta ekonomiskās politikas kārtējo uzdevumu risināšanai, partijas celtniecības un cītiem jautājumiem, četrspadsmītā (1925. gada aprīlis) — pieņēma rezolūciju par jauno ekonomisko politiku lauksmīniecībā, izskaitīja metālrūpniecības jautājumus, iespējas vienā valstī uzceļ sociālismu.

Uz savu 15. konferenci partija 1926. gada oktobrī sanāca jau kā Viskrievijas Komunistiskā (boļševiku) partija, apstiprināja kursu uz industriālizāciju, rezumēja cīnu pret trockismu un zinovjeviešu opozīciju.

Sešspadsmītā konference 1929. gada aprīlī pirmo reizi tika pievērsta uzmanība piecgadu plāniem — apstiprināja pirmā optimālo variantu, kā arī lauksmīniecības celšanas celus.

Ötrā piecgadu plāna direktīvas tieka piemētas septiņspadsmītā konferencē 1932. gada janvārī. Līdz nākamajai — astoņspadsmītai konferenci — pagāja deviņi gadi; tā notika 1941. gada februārī un bija veltīta industrijas tempu tālākajai atstātībai.

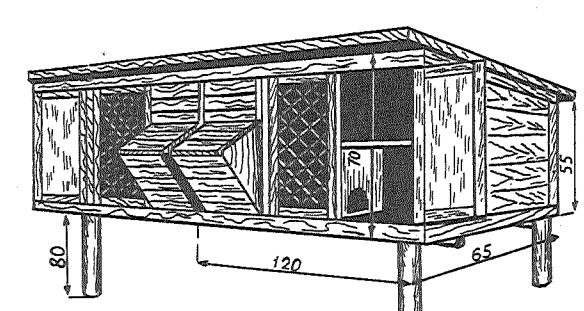
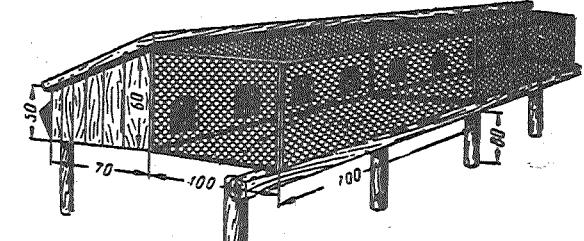
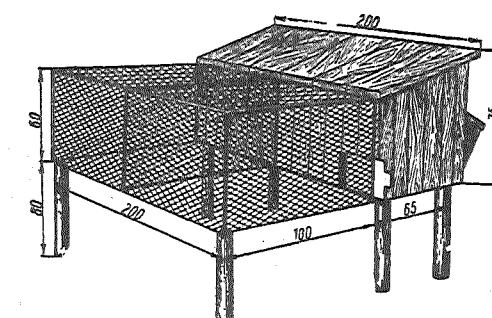
Nobeigums nākamajā numurā

Audzēsim trušus!

b. Tāpēc tāpa uzmanība pievēršama sprostu sanitārajam stāvoklim. Turklati, jo vairāk trušu jūs turat, jo rūpīgāk jāseko viņu higiēnai. Mitekļus vajag regulāri tirīt un ievērot viņus profilaktiskos pasākumus, lai novērstī slimības. Sprosti nedrīkst būt mitri, mēsli jāizvāc laikus.

Kad truši realizēti, sprosti rūpīgi jāizdzīvinā (ar aizdedzinātu lodiļampu). Jāatceras, ka paaugstināts amonjaka un sērūdeņraža īpašvars negatīvi ietekmē dzīvnieku produktivitāti.

«Vestnik agroproma»

Dārzkopja kalendārs aprīlim

Agronomi J. Jurgensons ieteic dārzkopjiem ievērot šādus datumus un dienas. Tādā — sējet un stādīt:

svētdien, 17. aprīlī — cūku pupas, redīsus, kāpostu un kīrbju stādīt;

pirmadien, 18. aprīlī — burķanus, pētersīlus, salātus, rutkus;

otrdien, 19. aprīlī — dilles un visus garšaugus;

trešdien, 20. aprīlī — garšaugus, kaņepes;

piektdien, 22. aprīlī — augļu kokus, ogulājus, sīpolaugu puķes;

sestdiens, 23. aprīlī — augļu kokus, ogulājus, sīpolaugu puķes;

svētdien, 24. aprīlī — augļu kokus, ogulājus, agros kartupeļus;

piektdien, 29. aprīlī — stiebrzāles un skābbarības kultūras, daudzgadīgās zāles, ziedus stādīšanai;

sestdiens, 30. aprīlī — zirņus, stiebrzāles un skābbarības kultūras, zālājus, kāpostus un citus dārzenu stādīt;

Tukšas dienas aprīlī: 10., 11., 12., 14., 15., 16., 21., 25., 26., 27., 28.

PSRS TSSI

PSRS Tautas saimniecības izstāde paviljonā «Agrorūpnieciskā kompleksa ekonomika un organizācija» atvērta izstāde «Lenīna kooperatīvais plāns darbībā». Tās ekspozīcija iepazīstina ar sociālistiskās lausaimniecības attīstības vēsturi. Zemes nacionālizācija kļuva par svarīgāko revolūcijas iekarojumu: zemnieku īpašumā tika nodoti 150 miljardi hektāru. Padomju valsts plāni atbalstīja zemnieku kolektivizācijas tieksmes. 1918. gada beigās jau bija 1579 komūnas un arteļi, bet 1921. gadā — 16 tūkstoši. Lenīna kooperatīvajā plānā svarīgais bija brīvprātības princips, stājoties kooperatīvos. Kooperācija deva iespēju bez jebkādas piespiešanas, uz brīvprātības un saimnieciskā izdevīguma principiem savienot individuālā zemnieka personiskās intereses ar sabiedriskajām un pakātot tās sociālisma celtniecības uztdevumiem.

Izstādes piecos nodalījumos sīki stāstīti par sociālistiskās lauksaimniecības organizēšanu un attīstību uz Lenīna kooperatīvā plāna pamata. Izstāde plāni atspoguļo jaunu agrorūpnieciskā kompleksa pārvaldes

formu attīstību, balstoties uz kooperāciju un agrorūpniecisko integrāciju, pilnīga saimnieciskā aprekina, brigādes un ģimenes darbuzņēmuma ieviešanu kolhozās, pārejot uz pašapmaksāšanos un pašfinansēšanos.

Pāslak mūsu zemē jau strādā vairāk nekā 80 agrorūpniecisku kombinātu un apvienību, 10 agrorūpniecisku firmu, apmēram 100 rāzotās un zinātnisko sistēmu. Pirmā pieredze parādījusi, ka tieši šāda saimniekošanas formu radīšana palīdz celt agrorūpnieciskā kompleksa efektivitāti, uzlabot galā produkcijas kvalitāti.

To uzskatīmi pierāda Tulas apgabala agrorūpnieciskās apvienības «Novomoskovskojes» darbība. Tās sastāvā uz brīvprātības principiem iestājušies 9 kolhozi, 4 sovhozi, starpsaimniecību uzņēmumi, patēriņu kooperācijas, putnu fabrika, saimniecību tehniskās, melioratīvās, agrokīmiskās apkalošanas uzņēmumi, piena un gaļas kombināti, konfidecijas fabrika, tirdzniecības un celtniecības, transporta un citas rajona agrorūpnieciskā kompleksa organizācijas ietvaros.

Izstādē parādīta Latvijas PSR Preiļu rajona kolhozagrofirmas «Krasnij Oktjabr» darba pieredze.

Ekspozīcijā samērā plāni pārstāvēti temats «Iekšējais saimnieciskais aprēķins un kolektīvās darbuzņēmums». Iekšējā saimnieciskā aprēķina nozīme un rāzotās izmaksu kontrole čeku formā demonstrēta Kirgīzijas PSR Moskovskas ra-

Līdzīgas sistēmas darbojas vairā-

kos Krievijas Federācijas apgabalos, Baltkrievijā, Ukrainā un citās savienotajās republikās.

Plāni sāk attīstīties agrorūpnieciskās firmas. Pašlaik tās jau efektīvi strādā Ukrainā, Baltijā un citās savienotajās republikās.

Agrofirmas pamatušdevumi — pārlielināti lauksaimniecības produkcijas rāzotās, plāni ieviešot intensīvās tehnoloģijas, zinātnes un tehniskas sasniegumus, padziļinošā specializāciju un starpsaimniecību kooperāciju; novērst zudumus, organizējot bezpārpalikumu tehnoloģiskā cikla posmam; pilnveidojot saimniecisko mehānismu, ieviešot pilnīgu saimniecisku aprēķinu un pašfinansēšanos un izmaksu tojot kooperatīvo un valsts īpašumā vienās saimnieciskas organizācijas ietvaros.

Izstādē parādīta Latvijas PSR Preiļu rajona kolhozagrofirmas «Krasnij Oktjabr» darba pieredze.

Ekspozīcijā samērā plāni pārstāvēti temats «Iekšējais saimnieciskais aprēķins un kolektīvās darbuzņēmums». Iekšējā saimnieciskā aprēķina nozīme un rāzotās izmaksu kontrole čeku formā demonstrēta Kirgīzijas PSR Moskovskas ra-

jona koīhoza «Rossija» darbības pie-mērā. Salīdzinājumā ar 11. piec-gadi «Rossija» ienākumi tagad pārlielinājusies gandrīz par pusotru miljonu rubļu, rentabilitāte pieaugusi par 21 procentu un 1987. gadā sasniedza 70 procentus.

Izstādē atspoguļota Ternopoles apgabala Kozovas rajona Ščorsa kolhoza kolektīvā un ģimenes darbuzņēmuma izmantošana. Tajā ie-saistītas jau 133 ģimenes. Īpaši labus rezultāti guvusi A. Senika ģimene, kas pāzemējusi produc-cijas pašmaksu par 26 procentiem, kaut arī vidējā mēneša darba alga katram šīs ģimenes loceklim tu-vojas 250 rubļiem.

Lauksaimniecības sociālistiskās pār-kārtotās programmu V. I. Lenīns cieši saistīja ar zinātnes un tehniskas sasniegumu plašu ieviešanu. Izstādē redzams, kā intensīvās tehnoloģijas pienu un graudaugu rāzotās izmanto Baltkrievijas PSR Gomeļas rajona Lenīna kolhozā. Ražība celiuses no 38,2 centnei-riem 1983. gadā līdz 57,1 cen-teram graudu no hektāra 1987. gadā, bet rentabilitāte pārlielināju-sies vairāk nekā divas reizes.

Lauksaimniecīkās ražošanas efek-tivitāte ir tieši atkarīga no so-ciālo jautājumu risināšanas. Šim tematam veltīts speciāls nodalījums. Lūk, daži skaitli no tā stendiem. Šodien uz 100 kolhoznieku ģime-nēm ir 80 ledusskapju, 60 vejas mašīnu, 95 televizori. Darba sa-maksa 1987. gadā pārlielinājusies 2,1 reizi salīdzinājumā ar 1970. gadu. Lenīna kooperatīvā plāna iš-šenošana ļāvusi radīt laukos iz-vērstu bērnu pirmsskolas iestāžu, skolu, sporta būvju sistēmu.

Izstādē «Lenīna kooperatīvais plāns darbībā» atspoguļots svarīgs saimnieciskā mehānisms pilnveido-šanas posms, vadīšanas demokrātisko principu attīstība mūsu valsts agrorūpnieciskajā kompleksā. Citos aspektos to demonstrē arī pārējo PSRS TSSI agrorūpnieciskā kompleksa paviljonu ekspozīcijās.

Godam nodzīvot

Tā reizēm notiek: tu, cilvēks, vienkārši strādā savu darbu un labākais apbalvojums tev ir apziņa, ka dari to godīgi, cik nu labi vien vari, un esu mierā ar to. Bet tad uzkrīt kā sniegs uz galvas jubileja un tu, cilvēks, tiri vai samulsītu no negaidītās uzmanības — cildinošajām runām, fotoaparāta zibšiem un, raug, tādiem te rakstiem avīzē. Bet jāiztur arī tas, jo vai nu tik vien pārdzīvot.

Dzīve nereti bijusi skarba pret Veroniku Malīnu, tāpēc arī viņa pati kļuvusi ārēji mazliet paskarba, atturīga. Agri nomira tēvs, un meite-nei nācās pārtraukt skolas gaitas, vidusskola tā arī palika nepabeigta. Te, Riebinos, rītējis viss viņas agri sāktais darba mūzs, un viņai par to nav jākaunas.

Kad apprecējās, jaunā ģimene pāris gados uzcēja māju. Tagad tā stāv jau trešo gadu desmitu, un katrai ceļagājējai un braucējai redz, ka tā dzīvo kārtīgi saimnieki: ceļmalas grāvis tīrs, dzīvīzogs apkopīts, sētīna ap puķu dobēm līdzēja. Apkārt laipni šalc cilvēku rūpīgi lolotas ābeles. Pat akas vinča nečikst — ieeljota.

Jau seštais gads, kā vīrs miris, bet vīrieša rokas trūkuma šajā sētā nejut. Izauguši dēli — Pēteris un Andris, tie tād arī pārnēmuši saimnieka stafeti, bieži iegriežas dzimtajās mājās. Pēteris — no Preiļiem, viņš strādā starpsaimniecību celtniecības organizācijā par meistaru, Andris — no Višķu sovhoztekhnikuma, kur mācās

otrajā kursā, būs speciālists mehānizācijā.

— Paldies jums par krietnajiem bēriem. — Apsveicot Veroniku Malīnu jubilejā, skolotājas no etnogrāfiskā ansambla atcerējās zēnu gaitas Riebiņu vidusskolā.

— Kādus nu jūs izaudzinājāt, — Veronika atbildēja. Cilvēks, kas pats radis strādāt, vienmēr prot novērtēt arī citu darbu.

Uzceļt māju, iestādīt kokus, izaudzināt dēlus. Ja arī tas vien būtu dzīvē padarīts, ir tad mūžs nebūtu veltīgs. Bet, tāpēc kā lielais vairums mūsu sieviešu, Veronika Malīna dienendienā gājusi vēl arī darbā kolhozā, ciemā. Kasieris ir cilvēks, kas agrofirmā nepieciešams katru dienu, katru mēnesi, tāpēc viņai lāgā pat atvainījumi nesanāk. Gadās, atbrauc brīvdienās tālcinieki, un viņa arī svētdienā atlāk tēm izmaksāt nopelnīto. Bez kurnēšanas — kas jādara, tas jādara. Jautātā par saviem kasieres pienākumiem, kā parasti, gari nerunā, tā nosaka:

— Nervozs darbs. Bet pierasts jau, labi ziņāms.

Un tad ir jāpapildina agrofirmas galvenajai grāmatvedei Teklai Djubinai:

— Mums grāmatvedībā ir labs, sa-liedēts kolektīvs, kurā katram var uzticīties. Nenovērtējama ir drošības izjūta, kad zini — kase ir uzticama cilvēka rokās. Izdarīga, izpildīga, go-dīga — cilvēks ar augstu pienākuma apziņu, ar nevainojamu sirds-apziņu — tāda ir Veronika Ma-

līna. Viņa labi orientējas savā darbā un nestrādā to vienaldzīgi. Gadās, ka algas sarakstos meitenēm piedzīvējumi dēļ ielavās kāda klūdiņa. Cits kasieris iji nepamanītu, jo viņa pienākums jau ir tikai izmaksāt iegrāmatoto. Bet Veronika tūlīt vērš uzmanību uz neprecizi-tāti, un tā laikus tiek izlaborota. Kolhoza darbu sastrēgumā kantora laudīm reizēm nākas iet talkā. Esmu pamānījusi — arī uz lauka vai plāvā Veronika strādā tā, ka prieks noskaitīties — kārtīgi, veikli, godprā-tīgi. Nav vis tādas attieksmes kā dažām labam — kad tikai dienu novilk. Jo viņa pazīst ne tikai zemnieka maizes garšu, bet arī viņa sūdravu sūrumu.

Caur Veronikas Malīnas rokām ik mēnesi iziet desmitiem un simtiem tūkstošu rubļu. Vieglprātīgā galva, neudzīšīmu čaukstoņas samulsinātā, diez ko vēl pastrādātu. Vajag ļoti labi apzināties dzīves patiesības, paliekošās vērtības un kopīs bērības glābāt godīguma tikumu, lai visam mūžam iegūtu imunitāti pret apšaubā-mi vieglas dzīves kārdinājumu.

Piedesmit pieci gadi... Un katra diena tajos nākusi ar savām uzstā-jīgām rūpēm, ar saviem kļūsimi un lieliem priekiem. Mums būtu ko galvu palaužīt, bet pieredzēju-sajai kasierei tik tāds nieks vien izrēķināt, cik dienu tad ir bijis šajos 55 gados. Nieks izrēķināt... Bet nav nieks — godam nodzīvot.

Paldies!

Lilija LAUCE

un 19. jūlijā. Kādreiz Ermītāžā vienā no istabām bija izdevība redzēdās 1812. gada Tēvijas kara varo-nu portretus, starp kuriem bija arī paziņotais J. Kuļneva audēklis, kas piedāvājis māksliniekam A. Kukvinam.

Komponists Pāvels Dolgorukins uz-rakstījis «Ģenerālmajora Kuļneva nā-ves maršu», kuram par moto izvē-lejies viņa vārdus: «Varonis, kurš kalpo tēvzemei, nekad nemonirst un piedzīmst no jauna pēcnācējosi». Maskavā pie Borodinas tilta kopā ar citiem izciļu varonu vārdiem lasāms J. Kuļneva vārds, Maskavas un Ķe-ningradas muzejos ir viņa portreti, gravīras un zīmējumi.

No visām, laikam gan, visdārgākā ir karavīru sacerētā dziesma: «Pie Klāstīciem izcīnītās uzvaras gadījumi». Vienkāršie vārdi skan kā zvē-rests:

— Jau galvaspilsētas ir zinojušas Ar lielgalbu dārdiem, dzirdi, Kā francūži mūs satrīkuši Ar tevi, Grāf, mūsu drošīrī.

* * *

Cik negausīgs ir pretinieks, Aiz Dvinas mūs še panācis; Asinskārais, niknais ienaidnieks Galu sev te atradis.

* * *

Varoni mēs pazaudējām, Ir Kuļneva kaujā nonāvēts; Bet arī atriebt nāvi spējām, Par viņu maksājums nav lēts.

* * *

Cik tūkstošus tas kara tautas Saskaņāt vairs nevarēs,

Cik ložu dzeltu, durklu rautu Uz saviem pleciem rētu nes.

Laikabiedri atceras: zina par Kuļne-

va bojāju Maskavu sasniedza vakarā. Lielajā teātrī tika izrādīta opera «Sendienu svētki». Kādas ainas vidū Sandunova — tājā laikā slavena aktriņa — piegājusi pie rampas, pilnīgi negaidīti pārpīlnās zāles priekšā dre-bošā balsī nodziedējusi: «Slava, slava ģenerālim Kuļnevam, par tēvu zemi kritūšajam...». Tālāk vairs nevarēja turpināt — smacējušas asaras. Un viss teātris raudājis līdzi.

J. Kuļneva mīstīgās atliekas apla-bāja netālu no tās vietas, kur viņš bija kritis, Sivošinas sādžas tuvumā. Pēc dažām dienām te ieradās de-legācija no Plēskaļavas, lai godinātu bojā gājušo varoni. Tigronis Šadrīns rakstā: «...parādīja mums koku, kurā bija iedzīvīta nagla, pie kura ģenerālis Kuļnevs nogalināts ar lielgalbu lodi. No sejenes mēs aizgājām pie drošīrīgā Kuļneva kapā... zemu pa-kļaujušies gulējājam kapā, aizgājām no tā ar skumjām un līdzjūtību...»

1830. gadā Jakova Petroviča bojā-jejas vietā tika uzstādīts pietīgīgs granīta piemineklis, uz kura uzrakstīts: «Ģenerālmajoras Kuļnevs, 1812. gada 20. jūlijs», bet zem tā iegravētas rindas no V. Žukovskas dejoja «Dziedonis krievu karavīru pulkā»:

— Kur mūsu Kuļnevs, spēku grāvējs, Kur niknā cīņā kā uguns trauc?

Viņš galvu vairogam guļ kāvis,

Un delnās skēpu žņaudz.

Kur dzīvi liktenis reiz dāvājis,

Tur kaujā tumsa naktis,

Kur viņam bija šūpulis,

Tur tādās kāps ir rakts...»

...Rēzeknes rajona Gailumu padomu saimniecības centra Ilzenes tuvu-mā uz cīta pakalna paceļas baznī-cina, bet pie tās kapsēta. Lai nokļūtu šajā vietējo aizgājēju mīstīgās atdu-sas vietā, jāziet cauri vārtīniem, pie kuriem uzraksts vēsta, ka šajā baznīcā tāpat mūža mierā atdusas Jakova Petroviča mīstīgās atliekas. Jāziet pie vietējā popa un jāpalīdz, vecais vī

